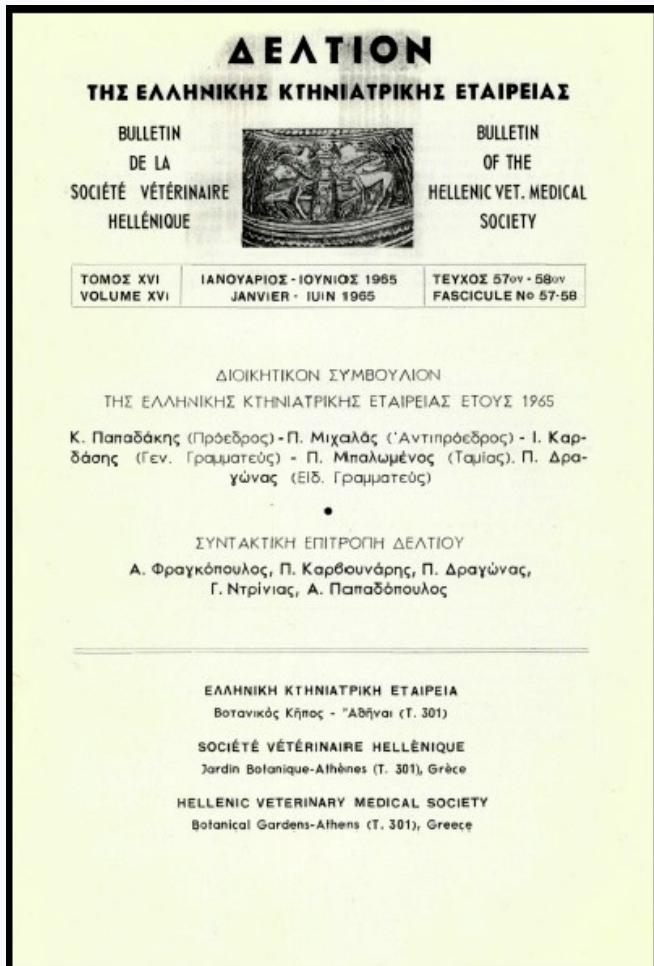

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 16, No 1 (1965)

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΩΠΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΗΝΥΣΤΡΟΥ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Κ. ΒΛΑΧΟΣ, Κ. ΣΕΪΤΑΡΙΔΗΣ, Α. ΑΛΗΦΑΚΙΩΤΗΣ, Α.
ΣΦΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.18731](https://doi.org/10.12681/jhvms.18731)

Copyright © 2018, Κ.ΒΛΑΧΟΥ, Κ.ΣΕΪΤΑΡΙΔΗΣ ΑΛΗΦΑΚΙΩΤΗΣ
Α.ΣΦΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΒΛΑΧΟΣ Κ., ΣΕΪΤΑΡΙΔΗΣ Κ., ΑΛΗΦΑΚΙΩΤΗΣ Α., & ΣΦΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. (1965). ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΩΠΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΗΝΥΣΤΡΟΥ ΑΡΙΣΤΕΡΑ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 16(1), 32-36. <https://doi.org/10.12681/jhvms.18731>

Ἐκ τῆς Κλινικῆς Παθολογίας Βοοειδῶν καὶ Μαιευτικῆς Κτηνιατρ. Σχολῆς Π.Θ.
Διευθυντής: Καθηγητής Κ. ΒΛΑΧΟΣ

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΗΝΥΣΤΡΟΥ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Ἦ π ὀ

Κ. ΒΛΑΧΟΥ, καθηγητοῦ

καὶ

Κ. ΣΕΙ.ΤΑΡΙΔΗ, ΑΛΗΦΑΚΙΩΤΗ ΚΑΙ Α. ΣΦΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰς τὴν διευρύνσιν καὶ μετατόπισιν τοῦ ἡνύστρου ἀριστερὰ εἰσχωρεῖ τὸ διευρυνθὲν ἡνύστρον μεταξὺ τῆς μεγάλης κοιιλίας καὶ τοῦ ἀριστεροῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος ἐκτεινόμενον, συνεπεία τῶν ἐν αὐτῷ συγκεντρωθέντων ἀερίων, πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἄνω (Σχ. 1).

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ

Ἡ πάθησις αὐτὴ διεπιστώθη διὰ πρώτην φοράν τὸ 1948 εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀπὸ τοὺς Moore, Riley, Westcott καὶ Conner (1954). Ἐκτοτε διεπιστώθη καὶ εἰς ἄλλας χώρας. (Ford (1950), Jones (1952), (Müller (1953), Kaiser and Jakobsen (1953), Marr and Jarret (1955), Westcott (1955), Begg and Whiteford Ravn (1957), Wood (1957), Wood and Allison (1957), Williams and Lloyd (1957), Rosenberger und Dirksen (1957), Hansen, Warsinske, Hjort and Schoenberg (1957), Barret and Nicol (1958), Espersent (1961), Numans (1961), Dirksen (1961), Dirksen (1962).

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Οἱ Moore, Riley, Westcott καὶ Conner (1954). Begg καὶ Whiteford (1956), παρατηρήσαντες τὴν διευρύνσιν καὶ μετατόπισιν τοῦ ἡνύστρου 8 ἐβδομάδας πρὸ ἕως 4 ἐβδομάδας μετὰ τὸν τοκετόν, ὑποθέτουν, ὅτι αὐτὴ ὀφείλεται εἰς μηχανικὰ αἷτια (πίεσις τῆς κυοφορούσης μήτρας ἐπὶ τοῦ ἡνύστρου).

Ἐναντίον τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς εἶναι ἡ διαπίστωσις τῆς διευρύνσεως καὶ μετατοπίσεως τοῦ ἡνύστρου εἰς μοσχίδας καὶ ταύρους.

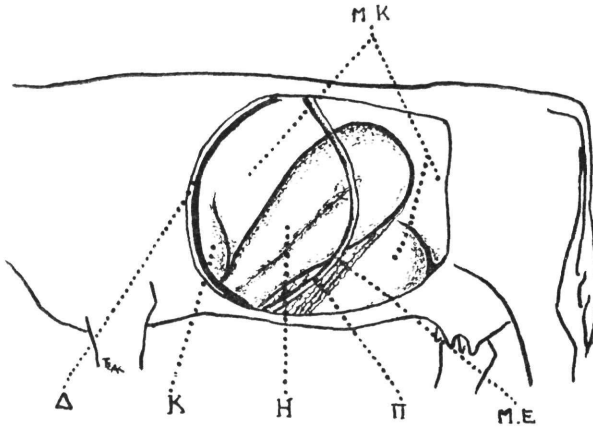
Ὁ Dirksen (1961, 1962) θεωρεῖ ὡς αἰτίαν τῆς παθήσεως τὴν ἀτονίαν τοῦ ἡνύστρου. Τὰ αἷτια τῆς ἀτονίας τοῦ ἡνύστρου δύνανται νὰ εἶναι:

α) Ἐπίδρασις τῆς διατροφῆς: Χειμερινὴ διατροφή. Ἀπότομος ἀλλαγὴ τῆς διατροφῆς.

β) Ἐπίδρασις εἰδικῶν διαταραχῶν μεταβολισμοῦ καὶ τροφοπενιῶν: Ὁξοναιμία, ὑπασβεσταίμια, τετανία, κλπ.

γ) Ἐπίδρασις γενικῆς φύσεως παθήσεων ἢ ὀργανικῶν τοιοῦτων: Ἀποβολαί, κατακράτησις ὑστέρου, ἐπιλόχειοι μολύνσεις, παθήσεις ἥπατος, τραυματικὴ γαστρίτις, κλπ.

Εἰς τὴν ἡμετέραν περίπτωσι τὸν ἀσθενὲς ζῶον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα ζῶα τοῦ

Σχηματικὴ παράστασις τοῦ διευρυθέντος καὶ μετατοπισθέντος ἡνύστρου εἰς τὴν ἡμετέραν περίπτωσι

Δ=διάφραγμα. Κ=κεκρούφαλος. Π=πλευρά. Η=ἡνυστρον. Μ.Ε.=ἐπίπλοον. Μ.Κ.=μεγάλη κοιλία.

βουστασίῳ (Ἰνστιτούτον βελτιώσεως καὶ διατροφῆς ζῶων Γιαννιτσῶν), ἐλάμβανεν τὸ κάτωθι σιτηρέσιον:

- α) 6 Kgr σανοῦ μηδικῆς
β) 3 Kgr ἐκ τοῦ κάτωθι φυράματος :

Ἄραβόσιτος	520 Kgr
Καρπὸς Κριθῆς	700 »
Σόγια	400 »
Μηδικάλευρον	140 »
Πίτυρα σίτου	200 »
Ἄλας μαγειρικὸν	20 »
Ὄστεάλευρον	20 »
Μαρμαρόσκονη	10 »

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

Ἐναλλασσομένη ἀνορεξία, ἀπίσχνασις, μείωσις τῆς γαλακτοπαραγωγῆς. Τὸ τρίχωμα χάνει τὴν στιλπνότητά αὐτοῦ, καθίσταται τραχύ. Ὁ ἐπιπεφυκῶς καὶ οἱ βλεννογόνοι δὲν παρουσιάζουν μεταβολάς. Οἱ καρδιακοὶ τόνοι εἶναι φυσιολογικοί, ἐνίοτε βραδυκαρδία (40-60). Ἡ κινητικότης τῆς μεγάλης κοιλίας διαταράσσεται ἐλαφρῶς ἕως μεγάλης. Ἐνίοτε παρατηρεῖται πλήρης ἀτόνία τῆς μεγάλης κοιλίας μετ' ἐλαφροῦ τυμπανισμοῦ. Τὰ κόπρανα ἐξέρχονται εἰς μικρὰς ποσότητας, εἶναι λεπτορεύστου ἕως κρεμώδους συστάσεως, χρώματος σκοτεινοῦ.

Τὸ διευρυθρὸν καὶ μετατοπισθὲν ἡνυστρον δὲν ψηλαφεῖται μέσω τοῦ ἀπρηθυσμένου, μολονότι οἱ Begg καὶ Whiteford (1956) ἠδυνήθησαν εἰς 2 πε-

ριπτώσεις νὰ ψηλαφήσουν τὸ ἥνυστρον μέσῳ τοῦ ἀπηυθυσμένου. Διόγκωσις εἰς τὸν ἀριστερὸν κενεῶνα. Ἐνίοτε τὸ διευρυνθὲν καὶ μετατοπισθὲν ἥνυστρον προκαλεῖ διόγκωσιν εἰς τὸν ἀριστερὸν κενεῶνα ὀπισθίως τῆς τελευταίας πλευρᾶς. Διὰ τῆς ἐπικρούσεως τοῦ ἀριστεροῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος διαχωρίζεται ἓν ὠσειδῆς πεδίον μὲ τυμπανικὸν ἦχον.

Ὄπισθίως ἀφορίζεται τὸ πεδίον τοῦτο διὰ τῆς μεγάλης κοιλίας καὶ ἐμπροσθίως ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ πνεύμονος. Ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ διευρύνσεως καὶ μετατοπίσεως τοῦ ἥνυστρου ἐκτείνεται τὸ ἐπικρουστικὸν τοῦτο πεδίον πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω.

Διὰ τῆς ἀκροάσεως ἐπὶ τῆς θωρακικῆς μοίρας τοῦ ἀριστεροῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος ἀκούονται μεμονωμένοι ὀξεῖς ἰσχυροὶ μεταλλικοὶ ἦχοι. Οἱ ἦχοι οὗτοι, ἐφ' ὅσον ἀκούονται συγχρόνως μὲ τοὺς χαρακτηριστικoὺς ἦχους τῆς μεγάλης κοιλίας, εἶναι παθογνωμονικοὶ τῆς παθῆσεως.

Εἰς τὴν ἡμετέραν περίπτωσιν ἡ ἀγελᾶς, φυλῆς Jersey, ἡλικίας 5 ἐτῶν, εὐρισκομένη εἰς τὸν θοῦ μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ εἰσαχθεῖσα πρὸ 4 ἐτῶν ἐκ τῆς Ἀγγλίας, παρουσίαζεν τὰ κάτωθι συμπτώματα:

Ἄνορεξία, θρεπτικὴ κατάστασις καλή. Καρδιακοὶ τόνοι φυσιολογικοί. Αἱ συσπάσεις τῆς μεγάλης κοιλίας εἶναι ἀσθενεῖς, ἡσυχνότης αὐτῶν μειωμένη. Ἐλαφρὸς περιοδικὸς τυμπανισμὸς. Ἐλαφροὶ κολικοί. Τὰ κόπρανα, σκληρᾶς συστάσεως, ἐξέρχονται εἰς μικρὰς ποσότητας, ὑπὸ μορφὴν βῶλων, ὁμοιάζοντα ὡς πρὸς τὴν μορφολογίαν καὶ σύστασιν μὲ τὰ κόπρανα τῆς αἰγὸς διαφερόντων ὡς πρὸς τὸ μέγεθος καθ' ὅσον εἶναι ὀλίγον μεγαλύτερα. Ἐξέτασις οὐρῶν διὰ ὀξεινικὰ σώματα: ἀρνητικὴ.

ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ

Ἐφ' ὅσον ἡ πάθησις ἐμφανίζεται ὑπὸ τὰ τυπικὰ αὐτῆς συμπτώματα ἡ διάγνωσις αὐτῆς δὲν εἶναι δυσχερής. Εἰς ἐμφιβόλους ὅμως περιπτώσεις δύναται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἡ διαγνωστικὴ παρακέντησις, ἡ διαγνωστικὴ λαπαροτομία καὶ ἡ διαγνωστικὴ λαπαροσκόπησις (Κ. Σε ταρίδης 1964).

Εἰς τὴν ἡμετέραν περίπτωσιν ἡ διάγνωσις ἐτέθη διὰ διαγνωστικῆς λαπαροτομίας.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Πρὸς ἐπανάταξιν τοῦ μετατοπισθέντος ἥνυστρου δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ μία τῶν κατωτέρω χειρουργικῶν μεθόδων (Κ. Σε ταρίδης 1964):

α) Ἐπανάταξις διὰ λαπαροτομίας εἰς τὸν ἀριστερὸν κενεῶνα ἄνευ διανοίξεως τῆς μεγάλης κοιλίας.

β) Ἐπανάταξις διὰ λαπαροτομίας εἰς τὸν ἀριστερὸν κενεῶνα μετὰ διανοίξεως τῆς μεγάλης κοιλίας.

γ) Ἐπανάταξις διὰ λαπαροτομίας εἰς τὸν δεξιὸν κενεῶνα μετὰ καθηλώσεως τοῦ μείζονος ἐπιπλόου ἐπὶ τοῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος.

Εἰς τὴν ἡμετέραν περίπτωσιν ἐγένετο ἡ ἐπανάταξις τοῦ ἥνυστρου διὰ λαπαροτομίας εἰς τὸν ἀριστερὸν κενεῶνα μετὰ διανοίξεως τῆς μεγάλης κοιλίας.

Ἦδη 2 μῆνας μετὰ τὴν χειρουργικὴν ταύτην ἐπέμβασιν δὲν παρετηρήθη ὑποτροπὴ τῆς παθῆσεως.

K. VLACHOS, K. SEITARIDIS, TH. ALIPHAKIOTIS UND A. SPHEROPOULOS :
 EIN FALL VON LINKSSEITIGER LABMAGENFRWEI-
 TUNG UND—VERLAGERUNG.

Zusammenfassung

Es wird über einen Fall von linksseitiger Labmagenerweiterung und und—verlagerung bei einer Kuh berichtet.

Die Kuh-Jerseyrasse war 5 Jahre alt, 6 Monaten tragend und wurde vor 4 Jahren aus England importiert.

Es wurden bei dem Tier folgende Erscheinungen beobachtet.: Ernahrungszustand gut. Fressunlust (Es wird etwas Heu aufgenommen, während Kraftfutter verschmakt) Rezivierende Tympanie. Leichte Kollikerscheinungen. Die Pansentätigkeit ist herabgesetzt. Kot wie bei Pferd. Keine Azetonämie.

D i a g n o s e: Diagnostische Laparotomie.

B e h a n d l u n g: Reposition des Labmagens nach Laparotomie in der linken Flanke mit Eröffnung des Pansens und Pansenfixation.

Zwei Monaten nach der operativen Behandlung wurde ein Rückfall des Labmagens nicht festgestellt.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Barret and Nicol (1958): Displacement of the bovine abomasum. *Vet. Rec.* 70, 1206-1207.
- Begg and Whiteford (1956): Displacement of the abomasum in the cow. *Vet. Rec.* 68, 7, 122.
- Dirksen (1961): Vorkommen, Ursachen und Entwicklung der linksseitigen Labmagenerverlagerung. *Dt. tierarztl. Wschr.* 68, 8-12.
- Dirksen (1962): Die Erweiterung, Verlagerung und Drehung des Labmagens beim Rind. Verlag P. Paerey in Berlin und Hamburg.
- Espersen (1961): Die rechtsseitige Labmagenerweiterung und -verlagerung beim Rind. *Dt. tierarztl. Wschr.* 68, 2-7.
- Ford (1950): A case of displacement of the bovine abomasum. *Vet. Rec.* 62, 763.
- Hebeler (1954): Displacement of the bovine abomasum. *Vet. Rec.* 66, 269.
- Hansen, Eufson, Warsinske, Hjort and Schoenberg (1957): Displaced abomasum: A relatively common bovine syndrome. *North. Am. Vet.* 38, 5: 129-134.
- Jones (1952): Abomasum displacement in cattle. *Cornell Vet.* 42, 53.
- Kaiser und Jakobsen (1953): Ein Fall von Dislocatio abomasi. *Nord. Vet. Med.* 5, 241-244.
- Marr und Jarrett (1955): Verlagerung des Labmagens in Verbindung mit peptischen Geschwüren bei einer Kuh. *Vet. Rec.* 67, 332-334.
- Moor, Riley, Westcott and Conner (1954): Displacement of the bovine abomasum. *Vet. Med.* 49, 49-51.
- Müller (1953): Verlagerung und Torsion des Labmagens bei einer Kuh. *Dt. tierarztl. Wschr.* 60, 230.
- Numans (1961): Erfahrungen mit der operativen Reposition von Lageveränderungen des Labmagens und im Dickdarmkomplex des Rindes. *Dt. tierarztl. Wschr.* 68, 12-17.
- Ravn (1957): Dislocatio abomasi. *Medlesmbl. danske Dyrlægeoren.* 40, 328-330.

- Rosenberger und Dirksen (1957) : Über die Labmagenverlagerung des Rindes.
Dt. tierarztl. Wschr. 64, 2-7.
- K. Σε ταρίδης (1964). Διεύρυνσις καὶ μετατόπισις τοῦ ἡνώστρου. Ἑλληνικὴ Κτηνιατρικὴ.
Ἔτος Ζ! Τεύχος 2ον, 106-117.
- Westcott. (1955) : Displaced abomasum. Vet. Med. 50, 265.
- Williams and Lloyd (1947) : Displacement of the bovine abomasum.
Vet. Rec. 69, 13 : 405-406.
- Wood (1957) : Displacement of the bovine abomasum.
Vet. Rec. 69, 91-92.
- Wood and Allison (1957) : Displacement of the bovine abomasum.
Vet. Rec. 69, 385.

ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΛΜΙΝΘΙΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΥΝΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΟΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΧΙΝΟΚΟΚΚΙΑΣΕΩΣ (1) (2)

Ἦ π ὀ
ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΟΝΟΥ

Εἰς 148 θεωροῦνται ὅτι ἀνέρχονται τὰ εἶδη τῶν παρασίτων, ἅτινα εἶ-
ναι δυνατὸν νὰ μεταδοθοῦν ὑπὸ τῶν ζώων εἰς τὸν ἄνθρωπον. Διὰ τὸ μεγαλύτε-
ρον ποσοστὸν ὑπεύθυνος τυγχάνει ὁ κύων.

Οὗτος λογίζεται ξενιστῆς 52 αιτιολογικῶν παραγόντων, δυναμένων νὰ
μεταδοθοῦν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἢ τὰ παραγωγικὰ ζῶα καὶ νὰ προκαλέσουν ἀντι-
στοίχους ἀσθενείας μὲ συμπτωματολογίαν βαρεῖαν, ἐλαφράν ἢ καὶ ἀνεπαίσθητον.

Φυσικὰ, μεταξύ τῶν αιτιολογικῶν τούτων παραγόντων, περιλαμβάνονται
καὶ παράσιτα διὰ τὰ ὁποῖα ὁ κύων δὲν θεωρεῖται ὁ ἀποκλειστικὸς φορεὺς,
ἀλλὰ συντελεεῖ ἐμμέσως εἰς τὴν μεταφορὰν καὶ διασπορὰν τῆς ἀσθενείας.
Οὕτω, ἀριθμητικῶς, τὸ ποσοστὸν τῶν ἀσθενειῶν διὰ τὸ ὁποῖον ὁ κύων θεω-
ρεῖται, εἰδικὸς ξενιστῆς μειοῦται κατὰ πολὺ. Ἀλλὰ, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ἔψιν ἡ
στενὴ σχέσηις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν παραγωγικῶν ζώων μὲ ἐκεί-
νην τῶν κυνῶν καὶ ἡ διαρκὴς αὔξησις αὐτῶν (5.600.000 εἰς Η.Π.Α. κατὰ
τὴν τελευταίαν ἐξαστίαν), γίνεται ἀμέσως ἀντιληπτὴ ἡ σημασία τοῦ κυνὸς
κατὰ τὴν φάσιν τῆς διασπορᾶς καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς μόλυνσεως ὑπὸ τῶν παρα-
σίτων, ἀνθρώπων καὶ παραγωγικῶν ζώων.

Εἰς τὸν τομέα τῶν παρασιτώσεων τούτων, μεγίστης σημασίας τυγχάνει
τὸ γενικὸν πρόβλημα τῶν ἐλμινθιάσεων ἀπὸ πλευρᾶς βιολογίας, παρασιτο-

- 1) Ἡ ἀνθελμινθικὴ θεραπεία τῶν κυνῶν καὶ ἡ περισυλλογὴ τῶν ὕλικῶν ἐγένετο
ὑπὸ κτηνιάτρων τοῦ προγράμματος Ἀναπτύξεως Ἡπείρου, ὑπαγομένων εἰς
τὴν Νομοκτηνιατρικὴν Ἑπιτροπείαν Ἰωαννίνων, τῆς συνεργασίας τῶν κτηνιάτρων
Δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν ἐπαρχιακῶν κτηνιάτρων τοῦ Νομοῦ καὶ τῶν Νομο-
κτηνιατρικῶν Ἑπιτροπειῶν καὶ Ἀγροτικῶν Κτηνιατρείων τῶν Νομῶν Πρεβέζης
καὶ Θεσπρωτίας.

Αἱ προεργασίαι καὶ αἱ ἐργαστηρικαὶ διαγνώσεις ἐγένοντο εἰς τὸ Κτηνιατρικὸν
Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον Διαγνώσεως καὶ Ἐρεῦνης Ἰωαννίνων. Μεγί-
στη ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τῶν πρῶτονικῶν τῶν ἀντιλυσισκῶν συνεργειῶν τῆς
Ἑταιρείας Προστασίας τῶν Ζώων τῆς συνεργασίας μετὰ τῶν ὁποίων ὀφείλομεν
εἰς τὸν συνάδελφον κ. Ἀγγελόπουλον καὶ τοὺς ὁποίους θερμῶς εὐχαριστοῦμεν.

- 2) Ἀνακοινωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Α. Παπαδάκη, Διευθυντοῦ τοῦ Παρα-
σιτολογικοῦ Τμήματος τῆς Ἑγειονομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν,
εἰς τὸ 19ον Πανελλήνιον Συνέδριον τῆς Ἱατροχειρουργικῆς Ἑταιρείας πραγμα-
τοποιηθὲν εἰς Καλαμάταν τὸν Ἀπρίλιον 1963,